

- Қалқанша безі, қалқаншамаңы безі, бүйрекүсті безі туралы түсінік беру, оларды ажырату. Аурудың себептерін білу.

Сабақтың мақсаты

- Сұрақ-жауап, “Ротация”, Топпен жұмыс. Жұппен жұмыс
- Доп лақтыру әдісі. Топтастыру.

Сабақтың әдісі

- Қалқанша безі, қалқаншамаңы безі, бүйрекүсті безі туралы түсінеді, оларды ажыратады. Аурудың себептерін біледі.

Күтілетін нәтиже

- I-топ Артериялық қысымды арттырады. Жүректің жиырылу ырғағын жиілететін адреналин гормонын түзеді. Адреналиннің түзілуі жүйке жүйесі арқылы бақыланады. Бұл қай бездің қызметі?
- II-топ Шашы түседі, сирейді. Енжар селқос болып, ойлауы мен сөйлеуі баяулайды. Бұл ауруды өмір бойы тироксин гормонының енгізу жолымен емдейді. Бұл қандай ауру.
- III-топ Сүйек майысқыш болады, әрі оңай қисаяды. Кальций қанда, бүйректе, бауырда, мида жинақталады. Зат алмасудың бұзылуының қауіпті көрінісі болып табылады. Қай бездің гормонының бұзылуынан болады?

Сұрақ - жауап

- Оқушылар допты бір-біріне лақтыра отырып сұрақтар қояды.Допты іліп алған оқушы сұраққа жауап береді.

Доп лақтыру әдісі бойынша үй жұмысын
сұрау

- Берілген сұрақтарға жауап бере отырып, сабақтың тақырыбын ашып алу.
- 1. Мойында көмекейдің алдыңғы жағында орналасқан, өзара байланысқан екі бөліктен тұратын пішіні таға тәрізді без.
- 2. Қалқанша бездің артқы бетінде орналасқан орналасқан өте кішкентай, жұп без.
- 3. Бүйректің үстіндегі жұп мүше.

Жаңа сабақтың тақырыбын ашып алу

Таблицада берілген бездерге төмендегі қатысы бар сөздерді апарып қою керек

Қалқанша безі

Қалқанша
маңы безі

Бүйрек үсті
безі

Айырша безі

1. Кретенизм

2. Жүйке жүйесі

3. Гликоген

4. Нәруыздар

5. Зат алмасу бұзылады

6. Иодомарин

10. Норадреналин

7. Эндемиялық зоб

8. Микседема

9. Тырыспа

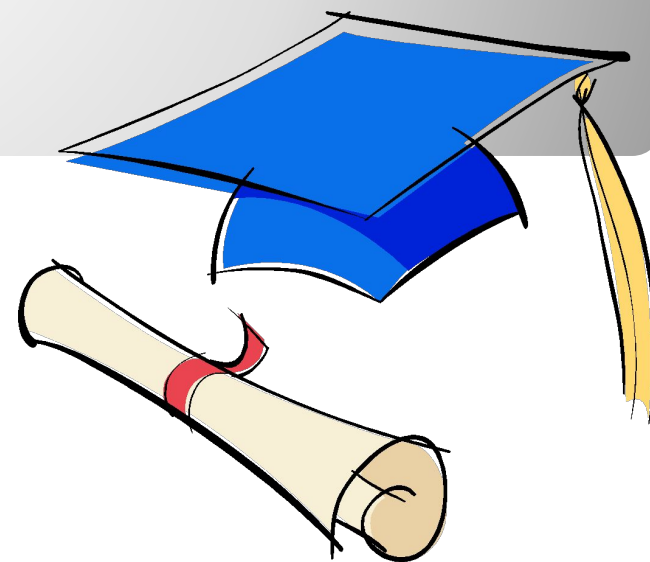
11. Эмоция

12. Кальций тұзы

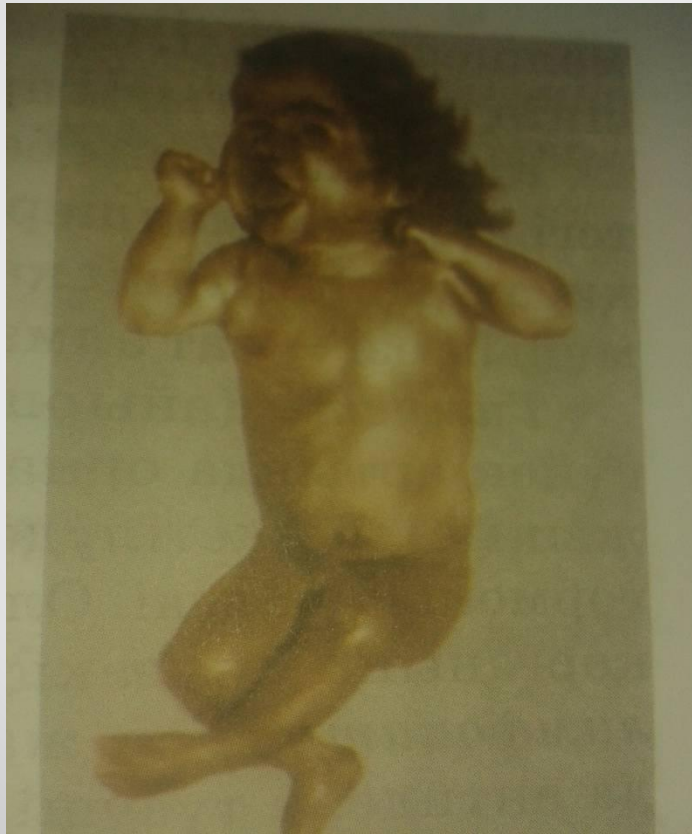
13. Паратирин

14. Фосфор

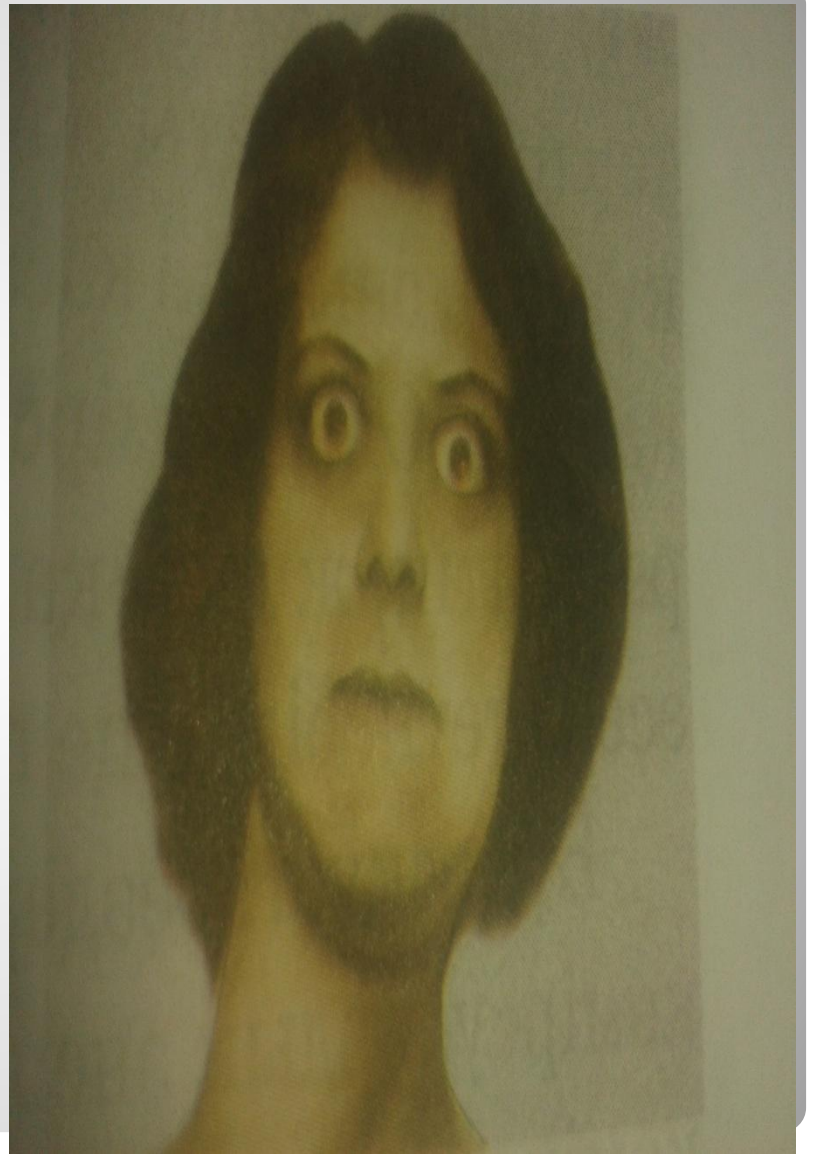
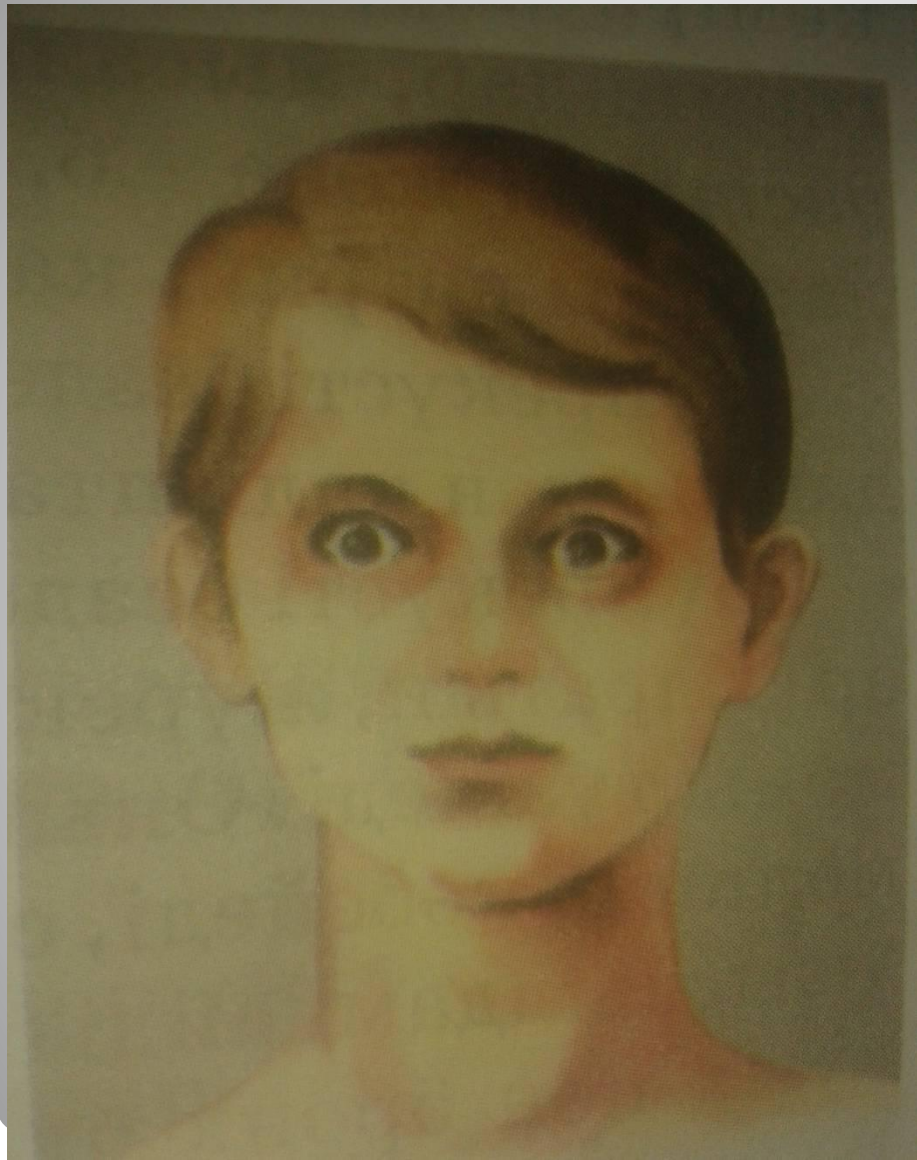
15. Адреналин

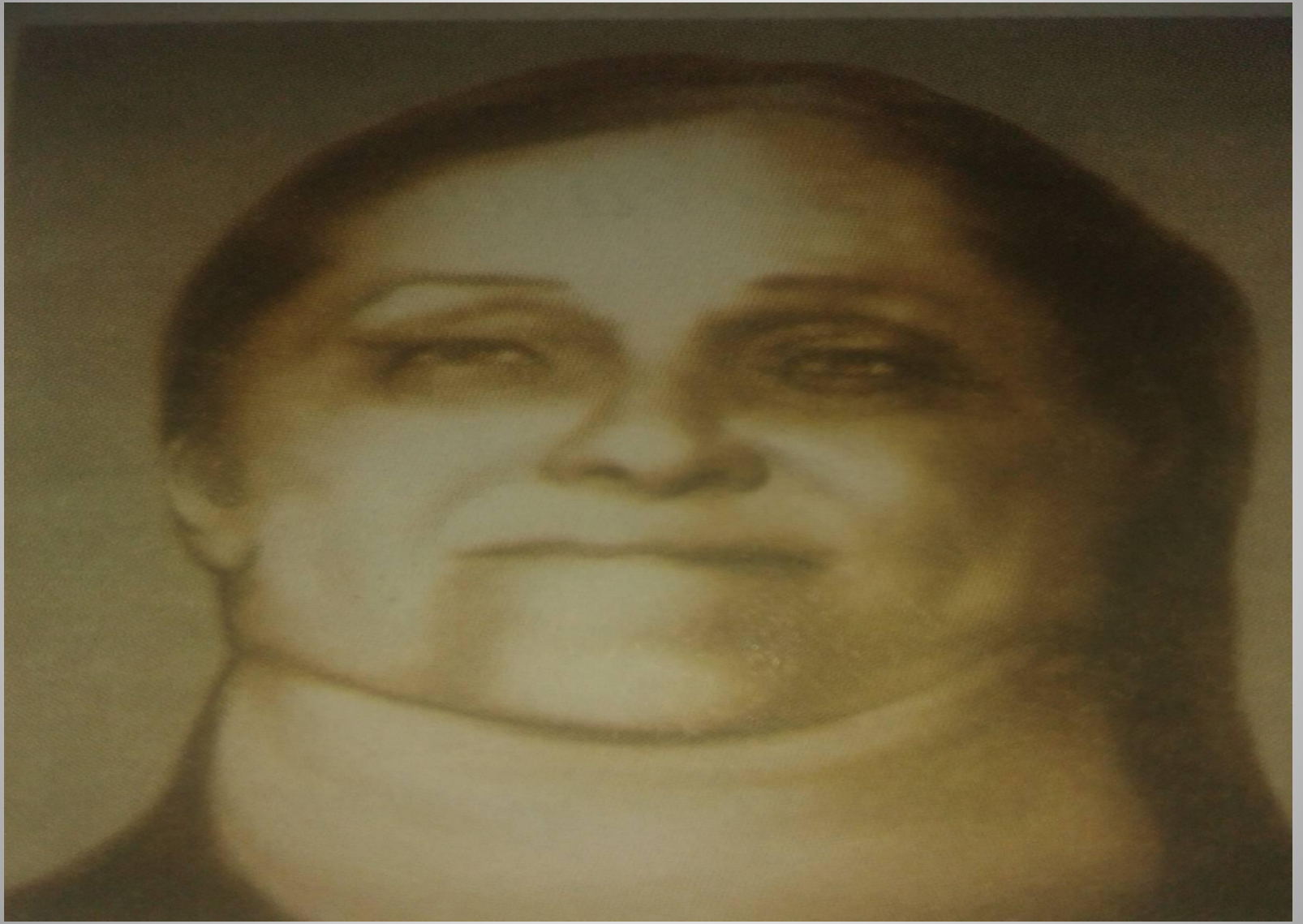
3. Портрет сыры ...

8. Биологиялық диктант

Мына сөйлемді толтырыңдар.

- Ересек адамда қалқанша бездің гармондары жеткіліксіз бөлінсе пайда болатын ауру.....деп аталады.
- ..... гормоны зат алмасуды реттейді..
- Қалқаншамаңы бездері бөлетін гормон ..... деп аталады..
- Қалқанша бездің қызметі шамадан тыс жоғарыласа, гормондар артық мөлшерде болса ..... ауруына шалдығады.
- Тимуоста ..... гормоны түзіледі.

- Бүйрекүсті безінде ..... гормоны түзіледі.
- .
- Ішкі секреция бездеріне ..... жатады. Сыртқы секреция безеріне ..... жатады.
- Гормондар дегеніміз .....
- Балаларда қалқанша бездің қызметі жеткіліксіз болғанда ..... ауруына шалдығады.

Бекіту сұрақтары

1. Адам тәулігіне қанша иод қабылдауы керек?
2. Елімізде қалқанша без ауруларының алдын алу мақсатында қандай жұмыстар жүргізілуде?
3. Тимуста қандай гормон түзіледі ?
4. Адреналин гормоны қай кезде көп бөлінеді?
5. Кретенизм қандай ауру?
6. Жасөспірім безі деп аталады?

Үйге тапсырма:

Жасуша құрылымдары: плазмалық мембрана, цитоплазма, ЭПТ, Гольджи жиынтығы, лизосомалар (мазмұндау).

Cada
Kiamat
akan
datang
dan
akan
datang
akan

Назарларыңызға рахмет!

